

UNIVERZA V LJUBLJANI, FAKULTETA ZA ARHITEKTURO

NATEČAJ ŠTUDIJSKO OKOLJE PRIHODNOSTI

Anonimni študentski natečaj za oblikovanje novega študijskega prostora z opremo na Fakulteti za arhitekturo UL.

OBVESTILO O IZIDU ZAKLJUČNO POROČILO

1. OBVESTILO O IZIDU
2. POROČILO O DELU OCENJEVALNE KOMISIJE
3. POROČILO OCENJEVALNE KOMISIJE O ZMAGOVALNIH NATEČAJNIH ELABORATIH

Ljubljana, 15. 11. 2022

1 / OBVESTILO O IZIDU

anonimnega študentskega natečaja za oblikovanje **novega študijskega prostora z opremo na Fakulteti za arhitekturo UL**. Ocenjevalna komisija je sprejela odločitev o dodelitvi nagrad:

1. nagrada 1000,00 eur

Natečajni elaborat s šifro LH533.

Avtorji

Dora Janušič

Martin Debeljak

2. nagrada 700,00 eur

Natečajni elaborat s šifro A549F.

Avtorji

Nik Štrubelj

Nika Bronič

3. nagrada 500,00 eur

Natečajni elaborat s šifro KO371.

Avtorji

Ema Pavešič

Tilen Šmid

2 / POROČILO O DELU OCENJEVALNE KOMISIJE

Predmet natečaja

Predmet študentskega natečaja je oblikovanje prostora nove večuporabne predavalnice 2 z opremo na Fakulteti za arhitekturo UL.

Natečajna naloga

Na Fakulteti za arhitekturo UL se soočamo s pomanjkanjem prostorov za izvajanje študijskega procesa na različnih nivojih. Z vzpostavitvijo nove večnamenske predavalnice 2 v obstoječih prostorih računalniške učilnice s pisarno in printalnice Levček, bo fakulteta dobila priložnost za oblikovanje fleksibilnega študijskega prostora, ki se bo odzival na raznolike potrebe študentov arhitekture in urbanizma ter naših študijskih programov.

Sodobno študijsko okolje je prostor, ki študentom in pedagogom omogoča fleksibilno organizacijo študijskega procesa, osredotočenega na aktivno vključevanje študentov v vseh fazah učnega procesa. Na fakulteti si želimo zagotoviti nov prostor, s katerim se študentje identificirajo, v katerem se dobro počutijo in se kompleksnih študijskih vprašanj lotevajo na sproščen način, skozi skupinsko delo, aktivno debato in kritično mišljenje. Študentski natečaj za Študijsko okolje prihodnosti je želel študente arhitekture in urbanizma vzpodbuditi k razmisleku o optimalnem, vzpodbudnem in kvalitetno zasnovanem večnamenskem študijskem prostoru, v katerem bi želeli študirati tudi sami. Izbrano idejno zasnovo bodo študentje v sodelovanju z delovnim mentorjem nadgradili in pripravili načrte za izvedbo ter sodelovali pri izvedbi in implementaciji lastnih konceptov.

S študentskim natečajem Študijsko okolje prihodnosti je cilj zasnovati in oblikovati posamezne elemente notranje oprema z namenom vzpostavitve nove večnamenske predavalnice 2, ki naj zagotavlja organizacijo fleksibilnega študijskega procesa, ki se odziva na raznolike študijske potrebe in pristope poučevanja v okviru študija arhitekture in urbanizma na UL FA.

Nova predavalnica 2 bo načrtovana tako, da omogoča:

- 1/ izvajanje 'klasičnih' predavanj 'ex katedra' v okviru študijskega procesa, za do 60 poslušalcev, z govorniškim odrom,
- 2/ projektno delo - izvajanje vaj in delavnic za do 15 uporabnikov,
- 3/ samostojno delo študentov in druženje - možnost seminarskega dela v času, ko se predavalnica ne uporablja za druge aktivnosti – za cca. 20 – 30 uporabnikov,
- 4/ organizacijo dogodkov in razstav z možnostjo prenosa sistema razstavljanja tudi v druge prostore fakultete (ali na hodnik) ter izven fakultete,
- 5/ druge študentske aktivnosti, ki jih predlagajo študentje sami.

Natečajne rešitve so morale predvideti in prikazati vse scenarije uporabe prostora predavalnice, vključno z oblikovanjem elementov notranje opreme, ki omogoča hitro in nezahtevno prilagoditev prostora predavalnice 2.

Člani ocenjevalne komisije

Prof. dr. Matej Blenkuš, dekan UL FA

Aljoša Dekleva, u.d.i.a., M. Arch (AADist)

Izr. prof. mag. Polona Filipič Gorenšek, UL FA

Asist. Ana Kreč, m.i.a., UL FA

Delovni mentor:

Izr. prof. Rok Kuhar u.d.i.a., UL ALUO

Skrbnica natečaja:

Asist. Katarina Čakš, u.d.i.a., UL FA

Potek dela ocenjevalne komisije

Ocenjevalna komisija je na sejah pred razpisom natečaja:

- pregledala, dopolnila in uskladila gradivo za razpis natečaja,
- pregledala, dopolnila in uskladila natečajno nalogo,
- potrdila potek natečaja v okviru časovnih terminov.

Ocenjevalna komisija se je po oddaji elaboratov dobila na eni seji (8. 11. 2022). Člani komisije so si na seji razdelili delo za pisanje delnih poročil in jih oddali do 14. 11. 2022.

Poročila seje ocenjevalne komisije

8. 11. 2022 ob 18:00

Namen seje: pregled natečajnih elaboratov in izbira zmagovalnih elaboratov

Ocenjevalna komisija je prejela 12 natečajnih elaboratov, med katerimi je 11 elaboratov prispelo v predpisanem času, so izpolnjevali zahtevano anonimnost in so vsebovali vse zahtevane vsebine. En elaborat je prispel pravočasno in izpolnjeval zahtevo po anonimnosti, a brez ene od obveznih sestavin (maketa ni bila priložena

oddanemu elaboratu). Ocenjevalna žirija je sprejela skupno odločitev, da se nepravilno oddan elaborat izključi in se ne obravnava.

Zaradi nadaljnega mentoriranja izvedbe se je pred pričetkom ocenjevalnega procesa iz ocenjevanja izločil izr. prof. Rok Kuhar.

Komisija je v prvi fazi individualno opravila podroben pregled prispelih map in maket elaboratov. Na podlagi splošnega pregleda vseh elaboratov, so člani komisije podali svoje ugotovitve.

Po diskusiji o pregledanih elaboratih, je komisija sklenila, da v prvi fazi izloči tiste elaborate, ki konceptualno manj primerno odgovarjajo na funkcionalnim, izvedbenim in ambientalnim vidikom naloge. V prvem krogu so bili izločeni elaborati s šiframi CN352, MM420, Gr10822, A999Z.

V drugem krogu je komisija razpravljala o preostalih 7 elaboratih, pri katerih je primerjala, kako uspešno odgovarjajo na vprašanja sodobnega študijskega prostora in raznolikosti procesov, ki jih bo morala zagotavljati izbrana zmagovalna rešitev. V drugem krogu so izločeni elaborati s šiframi MU179, xx163, MU278.

V nadaljevanju je komisija razpravljala o preostalih štirih elaboratih – o funkcionalnosti elementov, tehnološke izvedljivosti, fleksibilnosti zasnove in inovativnosti predlogov. Po diskusiji komisija izloči še elaborat s šifro RB253.

Člani komisije ponovno debatirajo o elaboratih in primerjalno ocenjujejo elaborate. Po razpravi komisija soglasno sprejme naslednje sklepe:

1. nagrada se podeli elaboratu s šifro LH533. Elaborat najbolje odgovarja zahtevam po inovativni uporabi obstoječih lesenih plošč, fleksibilnosti organizacije prostora in tehnološke izvedljivosti.
2. nagrada se podeli elaboratu s šifro A549F. Elaborat z majhnim številom elementov elegantno rešuje različne prostorske scenarije in je izkazal razumevanje ideje fleksibilnosti in tehnoloških zmožnosti materiala.
3. nagrada se podeli elaboratu s šifro KO371, ki z domiselno uporabo dveh osnovnih modulov omogoča oblikovanje fleksibilnih prostorskih scenarijev.

Člani komisije si razdelijo delo za pisanje delnih poročil.

3 / POROČILO OCENJEVALNE KOMISIJE O ZMAGOVALNIH NATEČAJNIH ELABORATIH

Splošno poročilo o prispelih elaboratih in delu ocenjevalne komisije

Natečajna komisija je ob pregledu vseh pravočasno prispelih predlogov za ureditev predavalnice št. 2 ocenjevanje začela z odprto razpravo kaj si natečajniki predstavljajo s pojmom učilnica prihodnosti in na kakšen način se njihovo pojmovanje odraža v oblikovanju prostora in pohištvene opreme. Ugotovila je, da velika večina predlogov vključuje predvsem možnosti prilagoditve prostora različnim vrstam izvedbe pouka in različne postavitve razstav. Z bolj ali manj izraženo prilagodljivostjo razporeditve posameznih običajnih pohištvenih elementov (stoli, mize, omare) se pri večini predlogov zagotavlja različne uporabe, redkeje pa so natečajniki zasnovali prostorske elemente oziroma module s katerimi je možno z različnim načinom sestavljanja modulov v običajne ali neobičajne pohištvene elemente in njihovim razporejanjem v prostoru zagotoviti različno funkcionalnost. Komisija je soglasno sprejela stališče, da je slednji pristop primernejši, saj je bistveno bolj odprt in nepredvidljiv. In četudi natečajniki v veliki večini primerov s predlogi organizacije prostora niso presegli že znanih raznolikih oblik uporabe fakultetnih prostorov, takšna zasnova pušča veliko možnosti odprtih in dejansko s svojo modularno nedoločenostjo zagotavlja dobre pogoje za bodoči razvoj pedagoškega prostora.

Drugo pomembno vprašanje, ki je bilo udeležencem natečaja postavljeno v presojo, pa se dotika načina uporabe razpoložljivega materiala. Glede na to, da fakulteta razpolaga z veliko količino recikliranih lesenih plohov, se je komisija strinjala, da pri uporabi le teh ne gre zgolj za ekonomičnost reciklaže, ampak tudi za sporočilnost in pedagoški potencial. Z oblikovanjem te predavalnice fakulteta namreč izkazuje svoje vrednote, zato je zelo pomembno, da je izbran natečajni predlog pri tem čim bolj dosleden in načelen. Posledično je komisija relativno hitro identificirala tiste predloge, ki so se pri svojih rešitvah posluževali večje količine »drugih« materialov in »drugih« za izvorni material neznačilnih oblik. Le-te je, predvsem zaradi prej opisane sporočilnosti projekta, prepoznala kot manj primerne.

V nadaljevanju razprave je komisija oblikovala tudi tretje ključno ocenjevalno stališče, s katerim je presojala ožji izbor natečajnih predlogov. Ob podrobnem pregledu predlogov, s poudarkom predvsem na načinu tehnološke izrabe razpoložljivega materiala, se je izkazalo, da so nekateri natečajni predlogi precej bolj koncizni pri prepoznavanju materialnih in dimenzijskih omejitev lesenih plohov in so dane omejitve večje prenesli v inovativno oblikovanje pohištvenih elementov, druga pa so omejitve bodisi spregledali bodisi obšli s precej bolj kompleksnimi tehnološkimi ukrepi. Glede na vrednote poučevanja arhitekture na fakulteti, kjer se inovaciji ter ustvarjalnemu prepoznavanju omejitev in robnih pogojev projekta daje velik pedagoški poudarek, se je komisija soglasno strinjala, da je pomembno, da se tak pristop nagradi tudi pri tem natečaju. Na podlagi zgoraj opisane razprave in kritične presoje natečajnih kriterijev ocenjevanja, je komisija soglasno podelile vse tri nagrade tistim natečajnim predlogom, ki so se pričakovanjem razpisanega natečaja najbolj približali. Pri pa tem je tudi z veseljem ugotovila, da bo prvonagrajeni projekt odlično izhodišče za dejansko realizacijo projekta in vsebinsko dokončanje prenove predavalnice št. 2. Natečaj obenem s svojimi dobro artikuliranimi izhodišči, vsebino in načinom izvedbe predstavlja odlično ogrodje za vključevanje idej študentov

v načrtovanje prostorov fakultet, kakor tudi omogoča razvoj študentskih veščin pri njegovi konkretni realizaciji. Natečajna komisija upa, da bo lahko ta projekt, kot del projektov financiranih s strani razvojnega stebra financiranja Univerze v Ljubljani, zgled in model tudi za druge fakultete, ki se srečujejo s problematiko primernega razvoja pedagoškega prostora.

Poročilo o nagrajenih natečajnih elaboratih

ELABORAT LH533 – 1. NAGRADA

AVTORJI

Dora Janušič

Martin Debeljak

Po mnenju komisije natečajni predlog (predavalnica)² s preprostim vendar premišljenim modularnim sistemom doseže visoko stopnjo preproste in učinkovite prilagodljivosti bodočim, nepredvidljivim scenarijem uporabe prostora. Predlog izkazuje dobro razumevanje potencialov in omejitev materiala projekta Home at Arsenale namenjenega za ponovno uporabo. Z minimalno intervencijo dodatka rdečih palic, ki jih integrira med reciklirane lesene elemente, zviša vrednost novo nastali celoti, tako v njeni

razširjeni funkcionalnosti, kot v njeni lastni identiteti. Zato si elaborat zasluži prvo nagrado in privilegij izvedbe.

Upoštevanje ciljev, namena in programske naloge

Avtorji elaborata izpostavijo neizkoriščen potencial generično opremljenih seminarskih prostorov fakultete in se zavestno osredotočijo na vzpostavljanje sistema, ki bo s svojo preprosto prilagodljivostjo omogočal obogateno uporabo prostora v »nešteto kombinacijah« in tako omogočal študentom največji možni časovni in funkcionalni izkoristek njim namenjenega prostora. Zavedajo se, da je vložek v preživljanje časa na fakulteti pomemben za njihov razvoj in zato zasnujejo sistem, ki jim bo omogočal izvajanje najrazličnejših scenarijev, od konvencionalne zasnove za predavanje ali izvajanja korektur do najrazličnejših oblik druženja. Učilnico prihodnosti razumejo kot prilagodljiv prostor z modularno opremo, ki jim omogoča, da si priložnosti delovanja sproti in avtonomno ustvarijo sami.

Oblikovni koncept temelji na zasnovi zgolj štirih preprostih elementov, katerih formo določa obstoječ material kratkih in dolgih lesenih desk, in ki jih je mogoče uporabljati in sestavljati v različnih funkcionalnih oblikah, od stola, klopi, ležišča in mize do polic in razstavnih vitrin. Obstoječih tal, stropa, sten, oken in vrat prostora, ki pripadajo identiteti stavbe fakultete oblikovno zavestno ne obravnavajo oz. prepuščajo obstoječim kvalitetam in tako zagotovijo kontrast v katerem raznolike kompozicije predlagane opreme izrazijo avtonomno novo identiteto.

Z dosledno uporabo lesa iz Bienala za vse elemente opreme, razen najnujnejših tehnoloških pripomočkov, kot so tabla, platno in projektorja, LCD zaslon, umivalnik in vložki za koš za smeti, je predlagana zasnova ekonomsko racionalna in didaktična glede izpostavljanja vrednot ponovne uporabe in krožne ekonomije, ki postaja vedno bolj nujna tema sodobne arhitekture in družbeno odgovorne države.

Več-funkcionalnost in izvirnost oblikovne zasnove

Oblikovna zasnova osnovnih elementov in sistema njihovega sestavljanja izkazuje izmed vseh elaboratov najbolj zrelo razumevanje obstoječega materiala Bienala. Dimenzije štirih osnovnih elementov logično sledijo obstoječim dimenzijam lesenih desk in s tem pomembno zmanjšujejo količino posegov v material, ki bodo potrebni za izvedbo predloga. Obenem pa se natečajni predlog popolnoma odmakne od oblikovne identitete projekta Home at Arsenale in oblikuje, sicer izjemno preprosto, vendar svojo lastno oblikovno identiteto, ki s sledovi na deskah nosi le spomin na predhodne izvedbe in uporabe lesenega materiala, česar se avtorji natečajnega elaborata dobro zavedajo.

Največja oblikovna in obenem funkcionalna kvaliteta natečajnega predloga pa je subtilna uvedba novega elementa, horizontalnih rdečih prirezanih cevi, ki zagotavljajo tako logistiko sestavljanja posameznih štirih osnovnih elementov, kot novo kompozitno oblikovno vrednost celote. Cevi igrajo vlogo detajla stikanja posameznih elementov in ker se fiksno ne pritrjujejo na posamezne elemente zagotavljajo v konceptu elaborata obljubljeni preprosto prilagodljivost in večuporabnost za najrazličnejše kompozicije.

Komisijo je elaborat prepričal z doslednostjo izpeljavo koncepta več-funkcionalnosti in zagotavljanja preproste študentske samoorganizacije opreme, ki oblikovno učinkovito in duhovito ponovno uporabi smrekove deske projekta Home at Arsenale v novem funkcionalnem kontekstu.

ELABORAT A549F – 2. NAGRADA

AVTORJI

Nik Štrubelj

Nika Bronič

Natečajni predlog po mnenju komisije izkazuje visoko stopnjo razumevanja študijskega okolja prihodnosti. Avtorji le z nekaj pohištvenimi elementi zasnujejo različne prostorske scenarije, s čimer poudarijo ključno idejo o večfunkcionalnosti. Doslednost rešitve je tudi v izključni ponovni uporabi recikliranih lesenih kosov razstave Home@Arsenale, kjer ne gre zgolj za ekonomičnost rešitve, ampak tudi za pomembno sporočilnost le te. Komisija zato elaboratu dodeli drugo nagrado.

Upoštevanje ciljev, namena in programske naloge

Avtorji elaborata k reševanju zastavljenih ciljev natečaja 'Študijsko okolje prihodnosti', katerega cilj je bilo oblikovanje prostora nove večuporabne predavalnice 2 z elementi pohištva, pristopijo premišljeno, analitično in inovativno.

Na osnovi temeljite analize dejavnosti, ki se odvijajo na FA, avtorji zasnujejo vse ključne in dodatne elemente pohištva potrebne za izvajanje projektnega dela, predavanj, samostojnega dela, razstav, filmskega večera in drugih dejavnosti, ki lahko zaživijo v okviru večuporabnega prostora predavalnice 2. Rešitev na zelo jasen

način tudi prikaže vse predvidene scenarije uporabe, tako glede na število uporabnikov kot tudi na izbrano dejavnost izvajanja.

Ključne prednosti, ki jih komisija prepozna v rešitvi sta zagotavljanje največje možne fleksibilnosti za formalne in neformalne oblike druženja, učenja in poučevanja ter nizek ogljični odtis zaradi ponovne uporabe obstoječih kosov lesa in izvedbe v okviru ustanove UL FA. V tem smislu avtorji predstavijo zelo raznolike tipe študijskih pokrajin, ki študentom ponujajo predvsem veliko svobode pri urejanju in uporabi prostora predavalnice 2. Na ta način rešitev v študijski proces integrira aktivno sodelovanje študentov pri preurejanju učnega prostora, z namenom, da se bodo počutili v njem prijetno, sproščeno in ustvarjalno. Proces učenja in poučevanja se predruža. Prostor prevzame vlogo učitelja.

Več-funkcionalnost in izvirnost oblikovne zasnove

V rešitvi komisija prepozna tudi kakovost oblikovanja posameznih elementov pohištva. Predlagani pohištveni elementi omogočajo hitro in nezahtevno prilagoditev prostora predavalnice 2, v tem duhu je predlagana tudi vsa AVI oprema. Vsi elementi pohištva so dosledno sestavljeni iz ponovno uporabljenih lesenih kosov razstave Home@Arsenale iz 15. arhitekturnega bienala v Benetkah. Masivne lesene smrekove plošče različnih dimenzij na dokaj inovativen in iskren način avtorji sestavijo v nujne in dodatne elemente, z natančnim popisom materiala. Svojo iskrovost avtorji vnesejo tudi v oblikovanje posameznih delov določenega elementa pohištva, kot je npr. noga mize, ki temelji na zanimivem sestavu manjših recikliranih lesenih kosov. Slabše je predlog predstavljen s tehničnega vidika, saj v elaboratu ni ustreznih tehničnih risb sestavljanja kosov ter ključnih detajlov, ki razložijo izbor tehnologije izvedbe predlaganih elementov. Zasnova elementov pohištva sicer zasleduje tehnološke zmožnosti materiala, vendar bi lahko avtorji več pozornosti namenili ergonomiji, saj so nekateri elementi morda z vidika udobnosti manj optimalno rešeni.

ELABORAT KO371 – 3. NAGRADA**AVTORJI****Ema Pavešić****Tilen Šmid**

Avtorjem natečajnega elaborata za berljivo, inovativno-preprosto ter funkcionalno večnamensko zasnovo, ki dosledno upošteva programsko nalogo, komisija podeljuje 3. nagrado.

Upoštevanje ciljev, namena in programske naloge

Natečajni predlog predstavi vizijo študijskega okolja prihodnosti kot polje večnamenske rabe, kjer se s premikanjem in obračanjem domiselno oblikovanih in dimenzioniranih pohištvenih elementov prostor hitro spremeni iz enega v drug prostorski scenarij (predavanje ex-cathedra, delavnica, individualno in skupinsko delo, itd.), s čimer nagovarja raznolike potrebe uporabnikov. Podobno vizijo je sicer predstavilo več oddanih elaboratov pa vendar slednji odstopa v svoji inovativni preprostosti, ki se zdi jasna in enostavna za uporabo, ter realna za izvedbo.

Avtorji zasnujejo dva elementa: »stol-mizica« in »omara-miza«. Prvi služi kot sedišče z dvema višinama, medtem ko v ležečem stanju postane nižja mizica, okoli katere se lahko na neformalen način osredini manjša delovna skupina. Drugi, večji element, t. i. »omara-miza« v horizontalni smeri služi kot večja delovna površina, katere višina se lahko prilagaja s podstavljanjem manjših elementov – »stolov-mizic«. Pravi potencial večjega

elementa se razkrije v vertikalni smeri, kjer le-ta postane linearen niz štirih stolov, nižjih omaric ali košev za ločevanje odpadkov. Z nalaganjem enega večjega elementa na drugega, avtorji dodatno razvijejo še omaro, kjer z vstavljanjem manjših elementov – »stolov-mizic« ustvarijo horizontalne površine za shranjevanje pripomočkov. V kolikor potrebe po shranjevanju ni, lahko večji zloženi elementi funkcionirajo kot votle debele stene, ki se jih poljubno razporeja po prostoru in na tak način ustvari manjše podprostore za individualno ali skupinsko delo. Na obe strani debelih sten je možno pritrjevanje risb ali drugih artefaktov, ki še dodatno individualizirajo in personalizirajo določen segment učilnice. Z nekaj domišljije lahko oba razvita pohištvena elementa postaneta tudi razstavni podstavek za diplomska dela, manjša klop ali celo kateder. Vse elemente se lahko prosto premika po fakulteti glede na trenutne potrebe.

Več-funkcionalnost in izvirnost oblikovne zasnove:

Na splošno je elaborat dodelan in ustrezno odgovori na večino zahtev podanih v natečajni nalogi. Scenariji raznolikih rab so ustrezno rešeni, omejitve in dimenzije podanega materiala so bile prepoznane in inovativno vključene v samo koncipiranje pohištvenih kosov. Dvom se pojavi pri sami teži in spajanju pohištvenih elementov, ki se zdijo okorni in težki (ter s tem nevarni) za nalaganje enega na drugega. Avtorji pri spajanju elementov v višino predlagajo dodaten zunanji mozni in nanos lepila na notranje mozni, s čimer se sicer res zagotovi večja trdnost samih elementov, a hkrati tudi onemogoči nadaljnjo večnamensko rabo le-teh. Več pozornosti bi avtorji lahko namenili ergonomiji sedišč, likovnosti in detajliranju samih pohištvenih elementov ter njihovih spojev (obdelava horizontalnega-vertikalnega stika, detajliranje ostrih robov, izrezi v material za manjšanje teže, prijem roke - lažji in bolj varen prenos elementov...).